

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL CHEMIJOS INSTITUTE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 21 d. Nr. FA-P5-50-6-40
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento
direktorės Daivos Bakutienės
2007-06-04 pavedimą Nr. P5-50-6

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Eglė Merkininkienė
Joalita Katinienė
Lina Bagdonavičiūtė

Auditas pradėtas 2007-06-04
Auditas baigtas 2008-05-21

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	5
1.1. Pastebėjimai, turėję įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučiams	5
1.2. Pastebėjimai, turėję įtakos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitai	7
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	9
Priedai	11

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2007 m. birželio 4 d. pavedimu Nr. P5-50-6. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Kunigėlienė (grupės vadovė) ir vyresnioji valstybinė auditorė Eglė Merkininkienė.

Audituojamas subjektas – Chemijos institutas (toliau – Institutas) yra valstybės mokslo institutas – biudžetinė mokslinių tyrimų įstaiga, įsteigta Lietuvos ūkiui ir tarptautiniam bendradarbiavimui svarbiems ilgalaikiams tarptautinio lygio moksliniams tyrimams vykdyti. Adresas: A. Goštauto g. 9, Vilnius, identifikavimo kodas – 111954074. Instituto steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Audituojamu laikotarpiu įstaigai vadovavo direktorius prof. habil. dr. Eimutis Juzeliūnas, vyriausiąja buhalterė dirbo Leonora Kazlauskienė.

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama Instituto 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 6), Kitų įstaigų ir priemonių etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-9).

Audituojamu laikotarpiu Institutas vykdė dvi programas: 1.1 „Šalies mokslo plėtojimas chemijos srityje“, kuriai vykdyti patvirtinta 5 616,2 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 5 616,2 tūkst. Lt, ir 88.8 „Specialioji mokslo plėtojimo programa“ (patvirtinta 1 929,9 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 1 929,9 tūkst. Lt). Iš viso 2007 metais buvo patvirtinta 7 546,1 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 7 546,1 tūkst. Lt biudžeto asignavimų. Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanso aktyvas (pasyvas) – 18 535,8 tūkst. Lt. Institutas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditui taikytinas reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaidų suma) yra 2 proc. išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 150,9 tūkst. Lt, ir 2 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse (forma Nr. 1) – tai sudaro 370,7 tūkst. Lt.

Norėdami gauti įrodymų audito tikslams pasiekti, nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Instituto vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, Institute atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

Ištyrę kontrolės aplinką ir atlikę detalius testus (savarankiškas audito procedūras), nustatėme sisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo balanso (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitos (forma Nr. 2) teisingumui ir lėšų naudojimo teisėtumui. Nustatytos klaidos ir neatitikimai pateikti ataskaitos 1 priede.

Atliekant audito procedūras buvo nustatytos ir klaidos, kurios neturėjo reikšmingos įtakos finansinių ataskaitų teisingumui ir valstybės lėšų ir turto valdymui, o buvo susijusios su neefektyvia vidaus kontrole. Šios klaidos nurodytos audituojamam subjektui Valstybės kontrolės rašte (2008-05-12 Nr. S-(50-1.11)-912).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Pastebėjimai, turėję įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučiams

Institutas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis¹ (toliau – Taisyklės), nes atsargas, gautinas ir mokėtinas sumas, pavedimų lėšas, kompensuotus nuompinigius ir pajamas už suteiktas paslaugas apskaitė ne pagal apskaitos principus ir taisykles:

- nevedė atsargų apskaitos pagal finansavimo šaltinius, todėl negalėjome nustatyti, iš kokių lėšų įsigytas metų pabaigoje apskaitytas nenurašytų atsargų likutis (190,5 tūkst. Lt) – finansavimo iš biudžeto (230 sąskaita) likučio metų pabaigoje nėra, taip pat nenurašytų atsargų likutis neapskaitytas ir kituose finansavimo šaltiniuose;
- einamiesiems tikslams įsigytų įvairių atsargų – statybinių medžiagų, cheminių medžiagų mokslo tikslams ir pan. – neapskaitė atsargų sąskaitose, o iš karto nurašė į išlaidas (nesilaikyta Taisyklių 49, 95, 96 p.);
- gautinų sumų (avansinių mokėjimų) iš biudžeto lėšų likučio (4,6 tūkst. Lt) neparodė 230 sąskaitoje „Finansavimas iš biudžeto“;
- dalies skolų (108,2 tūkst. Lt debetinio įsiskolinimo ir 13,8 tūkst. Lt kreditinio įsiskolinimo) nepatvirtino suderinimo aktais su įvairiais tiekėjais ir paslaugų užsakovais. Be to, apskaitoje neužregistravo 55,7 tūkst. Lt skolų, kurios patvirtintos 2007 m. gruodžio 31 d. suderinimo aktuose su įvairiais tiekėjais;
- gautas pajamas už teikiamas paslaugas ir kompensuotus nuompinigius neteisingai apskaitė 110 sąskaitoje „Pavedimų lėšos“, o užsienio valiuta gautas pavedimų lėšas ir pajamas už suteiktas paslaugas neteisingai apskaitė 112 sąskaitoje „Kitos lėšos“ (nesilaikyta Taisyklių 135, 137, 140 ir 141 p.). Iš instituto apskaitos duomenų negalime nustatyti, koks metų pabaigoje yra gautų ir į biudžetą nepervestų pajamų už suteiktas paslaugas likutis, nepanaudotų pavedimų lėšų ir kompensuotų iš biudžeto nuompinigių likučiai. Taip pat negalime nustatyti, koks šių lėšų likutis turi būti apskaitytas atitinkamose Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanso pasyvo sąskaitose;

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

- gautų ir į biudžetą nepervestų pajamų už teikiamas paslaugas likutį apskaitė 400 sąskaitoje ir neužregistravo įsipareigojimo pervesti pajamas į biudžetą (173 sąskaitoje);
- faktinių išlaidų, finansuotų gautomis iš biudžeto kompensuotų nuompinigių lėšomis, 211 sąskaitoje neapskaitė, o šia suma mažino 410 sąskaitos likutį (nesilaikyta Taisyklių 280, 281, 282 p.);
- pavedimų lėšų faktinių išlaidų 214 sąskaitoje neapskaitė, o šia suma mažino 176 sąskaitos kredito likutį (nesilaikyta Taisyklių 286, 287, 288 p.).

Institutas, rengdamas finansinę atskaitomybę, valiutinių straipsnių balanse (pinigų) neįvertino pagal atskaitomybės dienos (2008 m. sausio 1 d.) valiutos kursą. Šiuo atveju nesilaikyta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 338 p.

Instituto avansu apmokėtas ir 2007 m. negautas ilgalaikis turtas – potenciostatus (iš viso 48,9 tūkst. Lt) – neteisingai apskaitytas ilgalaikio turto sąskaitoje neturint apskaitos dokumentų (PVM sąskaitos faktūros), o avansu sumokėta 48,9 tūkst. Lt suma neapskaityta gautinų sumų sąskaitose. Šiuo atveju nesivadovauta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo² 12 straipsnio 1 dalies nuostata, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais. Be to, atsiskaitydamas Lietuvos valstybiniam mokslo ir studijų fondui, institutas neteisingai nurodė šio turto įsigijimo faktines pavedimų lėšų išlaidas (48,9 tūkst. Lt), nepagrįstas apskaitos dokumentais.

Institutas kreditinio įsiskolinimo iš biudžeto lėšų (15,7 tūkst. Lt) 200 sąskaitos „Išlaidos iš biudžeto“ likutyje neparodė. Šiuo atveju nesivadovauta Taisyklių 267 p., kuriame nurodyta, kad nenurašytą faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro įsiskolinimas kreditoriams.

Dėl neteisingos atsargų, gautinų ir mokėtinų sumų, gautų pajamų, pavedimų lėšų ir kompensuotų nuompinigių apskaitos, neteisingos patirtų pavedimų lėšų išlaidų ir paslaugų teikimo išlaidų apskaitos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse negalime patvirtinti likučių teisingumo: aktyvo 06 sąskaitos „Atsargos“ (190,5 tūkst. Lt), 110 sąsk. „Pavedimų lėšos“ (583,2 tūkst. Lt), 111 sąsk. „Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas“ (likutis balanse nenurodytas), 112 sąsk. „Kitos lėšos“ (790,4 tūkst. Lt), 151 sąsk. „Atsiskaitymai su programų vykdytojais“ (46 tūkst. Lt), 178 sąsk. „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (82,5 tūkst. Lt), 211 sąsk. „Paslaugų teikimo išlaidos“ (likutis balanse nenurodytas), 214 sąsk. „Pavedimų lėšų išlaidos“ (likutis balanse nenurodytas) ir pasyvo 230 sąsk. „Finansavimas iš biudžeto“ (likutis balanse nenurodytas), 400 sąsk. „Biudžetinių įstaigų pajamos“ (1171,9 tūkst. Lt), 410 sąsk. „Kompensuoti nuompinigiai“ (136,6 tūkst. Lt), 151 sąsk. „Atsiskaitymai su programų vykdytojais“ (3,6 tūkst. Lt), 173 sąsk. „Atsiskaitymai su biudžetu“ (27,1 tūkst. Lt), 176

² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

sąsk. „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ (302,7 tūkst. Lt), 178 sąsk. „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (50,7 tūkst. Lt).

Dėl neteisingos valiutinių lėšų straipsnių apskaitos 112 sąsk. „Kitos lėšos“ likutis Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse parodytas 12,3 tūkst. Lt didesnis.

Dėl to, kad neteisingai apskaitytas negautas (avansinis mokėjimas) ilgalaikis turtas, Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse ilgalaikio materialiojo turto (011-019 sąsk. – aktyvas) ir ilgalaikio turto fondo (250 sąsk. – pasyvas) likučiai padidinti 48,9 tūkst. Lt, o gautinų sumų (178 sąsk. – aktyvas) ir atsiskaitymų už pavedimų lėšas (176 sąsk. – pasyvas) likučiai šia suma sumažinti.

Dėl neteisingos faktinių išlaidų apskaitos 200 sąsk. „Išlaidos iš biudžeto“ likutis Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse nurodytas 15,7 tūkst. Lt mažesnis.

Dėl taikyto neteisingo dvigubo įrašo negalime nustatyti, kokiose dar Balanso sąskaitose neteisingai apskaityti likučiai.

Dėl neteisingos faktinių išlaidų apskaitos Lietuvos valstybiniam mokslo ir studijų fondui pateiktoje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytos faktinės turto įsigijimo išlaidos yra 48,9 tūkst. Lt didesnės.

Išdėstyti dalykai rodo, kad Chemijos institutas apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Buhalterinės apskaitos įstatymo³ 17 str. nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių atitinkamų punktų, kurie reglamentuoja atsargų, gautinų ir mokėtinų sumų, pavedimų lėšų, kompensuotų nuompinigių, pajamų ir išlaidų, ilgalaikio turto apskaitą, ūkinių operacijų atvaizdavimą ir sąskaitų korespondencijų naudojimą, sąskaitų uždarymą metų pabaigoje, nuostatomis.

Dėl šių priežasčių negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse iš 18 535,8 tūkst. Lt pateiktos sumos 1 741,5 tūkst. Lt likučiai yra teisingi (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto 16 794,3 tūkst. Lt likučius, įvertinus, kad ilgalaikio turto likutis padidintas 48,9 tūkst. Lt).

1.2. Pastebėjimai, turėję įtakos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitai

Institutas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁴ ir finansų ministro raštu⁵, nes sudarė programų 1.1 „Šalies mokslo plėtojimas chemijos srityje“ ir 88.8 „Specialioji mokslo plėtojimo programa“ sąmatas ne pagal visus išlaidų straipsnius.

³ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

Institute nevedamas kasinių išlaidų apskaitos registras pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius (pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius apskaitomos tik sandorių dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų vykdymo kasinės išlaidos). Šiuo atveju nesivadovauta Taisyklių 125 p., kad biudžeto lėšų kasinių išlaidų apskaita tvarkoma pagal vykdomas programas ir pagal programų išlaidų sąmatose numatytus ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Institutas faktiškai patirtas išlaidas – 52,6 tūkst. Lt kitų prekių, 4 tūkst. Lt spaudinių, 8,6 tūkst. Lt kvalifikacijos kėlimo, 341,1 tūkst. Lt ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto – apskaitė kitų paslaugų straipsnyje (iš viso 406,3 tūkst. Lt) ir 18,8 tūkst. Lt darbdavių socialinės paramos, 24,6 tūkst. Lt socialinio draudimo išmokų (pašalpu), 616,9 tūkst. Lt kitų paslaugų (autorinių atlyginimų) išlaidų apskaitė darbo užmokesčio straipsnyje (iš viso 660,3 tūkst. Lt), nesilaikydamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁶ 269 p. nurodymo, kad faktinių išlaidų apskaita tvarkoma pagal įstaigos vykdomas programas ir biudžeto pajamų ir išlaidų ekonominę klasifikaciją.

Dėl to, kad kasinių išlaidų apskaita netvarkoma pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius, negalime patvirtinti, kad iš 7 546,1 tūkst. Lt kasinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitoje, 7 224,9 tūkst. Lt pateikta teisingai pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Dėl neteisingo išlaidų planavimo ir neteisingos patirtų išlaidų apskaitos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) 660,3 tūkst. Lt padidintos darbo užmokesčio faktinės išlaidos, o sumažintos: 210,6 tūkst. Lt kitų paslaugų (616,9-406,3), 52,6 tūkst. Lt kitų prekių, 4 tūkst. Lt spaudinių, 8,6 tūkst. Lt kvalifikacijos kėlimo, 341,1 tūkst. Lt ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto, 18,8 tūkst. Lt darbdavių socialinės paramos, 24,6 tūkst. Lt socialinio draudimo išmokų (pašalpu) faktinės išlaidos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁷ 7 str., biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, jos pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių⁸ 4 p., už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-01-12 raštas Nr. (2.33-01)-6k-0700432 „Dėl 2007 metų valstybės biudžeto programų sąmatų“.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija).

⁷ Ten pat.

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės.

vadovaujantis taisyklių 20 p., vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Institutas pagal 2007 m. vasario 21 d. Naujų medžiagų NTP vykdymo sutartį Nr. 8-2007 asociacijai „Nacionalinis naujų medžiagų klasteris“ pervedė 5,5 tūkst. Lt asociacijos vykdomo projekto trūkstamoms išlaidoms padengti. Šiuo atveju 5,5 tūkst. Lt Specialiosios mokslo plėtojimo programos lėšų perversa nesivadovaujant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁹ 5 str. 1 d. 1 p. nuostatomis, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti jiems skirtas biudžeto lėšas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams programoms vykdyti.

Dėl to, kad biudžeto lėšos (5,5 tūkst. Lt) perversos asociacijai nesivadovaujant teisės aktų nuostatomis, negalime patvirtinti 5,5 tūkst. Lt Specialiosios mokslo plėtojimo programos išlaidų teisėtumo.

Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje išdėstytus dalykus, kurie yra reikšmingi ir turėjo įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, rekomenduojame instituto vadovybei nustatyti priežastis, lėmusias neteisingą apskaitos tvarkymą, ir imtis priemonių, kad:

- būtų nustatyti teisingi atsargų, pavedimų lėšų, lėšų, gautų už prekes ir paslaugas, kitų lėšų, atsiskaitymų su programų vykdytojais, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais, paslaugų teikimo išlaidų, pavedimų lėšų išlaidų, finansavimo iš biudžeto, biudžetinių įstaigų pajamų, kompensuotų nuompinigių, atsiskaitymų su biudžetu, atsiskaitymų už pavedimų lėšas likučiai ir atliktas sąskaitų koregavimas;
- atsargų apskaita būtų vedama pagal finansavimo šaltinius, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais;
- gautinų sumų, pavedimų lėšų ir patirtų pavedimų lėšų išlaidų, kompensuotų nuompinigių ir paslaugų teikimo išlaidų, pajamų už suteiktas paslaugas apskaita būtų tvarkoma pagal apskaitos principus ir taisykles, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais;
- valiutinių lėšų straipsniai būtų įvertinami pagal atskaitomybės dienos valiutos kursą;

⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. 1946.

- ilgalaikio turto ir atsargų apskaita būtų tvarkoma pagal apskaitos principus ir taisykles;
- skolos būtų apskaitomos vadovaujantis teisės aktų reikalavimais ir tvirtinamos suderinimo aktuose;
- kasinės ir faktinės išlaidos būtų teisingai planuojamos ir apskaitomos pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Rekomenduojame nustatyti efektyvesnes apskaitos tvarkymo kontrolės procedūras, kad būtų užtikrintas teisingas biudžeto lėšų naudojimas ir išlaidų apskaita.

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad atliekant valstybinį finansinį auditą 2004 metais, buvo nustatyta dalykų, kurie buvo reikšmingi finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui. Šio audito metu nustatytos tos pačios apskaitos tvarkymo klaidos.

Institutas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas Valstybės kontrolės 2007-09-24 raštu Nr. S-(50-1.11)-1430 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2008 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2007-12-12 raštu Nr. S-(50-1.11)-1881 „Dėl devynių mėnesių finansinės atskaitomybės vertinimo“.

Institutas ištaisė dalį klaidų, kurios turėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumui: patikėjimo teise valdomą, išsinuotą ir pagal panaudos sutartis naudojamą ilgalaikį turta, atsiskaitymus su biudžetu apskaitė teisės aktų nustatyta tvarka, Nekilnojamojo turto registre įregistravo patikėjimo teise valdomus statinius ir nuomos sutartis. Be to, buvo išspręstas bibliotekos patalpų naudojimo klausimas. Tačiau nustatyti dalykai, kurie buvo reikšmingi finansinių ataskaitų teisingumui, leidžia mums teigti, kad buhalterinė apskaita iki šiol nesutvarkyta pagal apskaitos principus ir taisykles. Todėl finansinė atskaitomybė pateikta nesivadovaujant galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą. Veikiančios kontrolės procedūros neužtikrino teisingo skirtų asignavimų panaudojimo, išlaidų ir pajamų apskaitos.

Dėkojame Chemijos instituto darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2007 m. finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2008 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 5-ąjį audito departamentą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Chemijos institute atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 1 priedas

Nustatytos klaidos ir neatitikimai

<i>Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1)</i>	Aktyvas	Pasyvas	Negalime patvirtinti
011-019 sąsk. „Ilgalaikis materialusis turtas“	48,9		
250 sąsk. „Ilgalaikio turto fondas“		48,9	
06 sąsk. „Atsargos“			190,5
110 sąsk. „Pavedimų lėšos“			583,2
111 sąsk. „Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas“			0
112 sąsk. „Kitos lėšos“	12,3		790,4
200 sąsk. „Išlaidos iš biudžeto“	-15,7		
211 sąsk. „Paslaugų teikimo išlaidos“			0
214 sąsk. „Pavedimų lėšų išlaidos“			0
230 sąsk. „Finansavimas iš biudžeto“			0
400 sąsk. „Biudžetinių įstaigų pajamos“			1171,9
410 sąsk. „Kompensuoti nuompinigiai“			136,6
173 sąsk. „Atsiskaitymai su biudžetu“ (pasyvas)			27,1
176 sąsk. „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ (pasyvas)		-48,9	302,7
178 sąsk. „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (aktyvas)	-48,9		82,5
178 sąsk. „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ (pasyvas)			50,7
151 sąsk. „Atsiskaitymai su programų vykdytojais“ (aktyvas)			46,0
151 sąsk. „Atsiskaitymai su programų vykdytojais“ (pasyvas)			3,6

<i>Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2)</i>	Padidinta	Sumažinta	Negalime patvirtinti
Darbo užmokesčio straipsnio (2.1.1.1.1.1) kasinės ir faktinės išlaidos	660,3		
Kitų paslaugų straipsnio (2.2.1.1.1.30) kasinės ir faktinės išlaidos		210,6	
Kitų prekių straipsnio (2.2.1.1.1.10) kasinės ir faktinės išlaidos		52,6	
Spaudinių straipsnio (2.2.1.1.1.8) kasinės ir faktinės išlaidos		4,0	
Kvalifikacijos kėlimo straipsnio (2.2.1.1.1.16) kasinės ir faktinės išlaidos		8,6	
Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto straipsnio (2.2.1.1.1.15) kasinės ir faktinės išlaidos		341,1	
Darbdavių socialinės paramos straipsnio (2.7.3.1.1.1) kasinės ir faktinės išlaidos		18,8	
Socialinio draudimo išmokų (pašalpų) straipsnio (2.7.1.1.1.1) kasinės ir faktinės išlaidos		24,6	
Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitos (suvestinės) kasinės išlaidos (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2)			7244,9
<i>Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2) - LVMSF skirtų pavedimų lėšų faktinės išlaidos</i>	48,9		